

AKATALPA

Mayıs 2013 - Sayı 161

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

ŞİİRCİ MADRABAZLAR

Ramis DARA

Hem bir futbol takımında top oynayıp hem de medyada tarafsız futbol yorumculuğu yapmak mümkün müdür? Değildir, diyeceksiniz. Tabii ki dünyanın hiçbir yerinde mümkün değildir.

Oysa Türkiye’de buna benzer şeyler ahval-i adiyedir. Hem de futbol değil, okumuş yazmışlara, entelektüellere göre daha değerli olması gereken bir alanda, bu durum çok mümkün ve hatta ortam doğrudan böyle yürüyor:

Günümüz şairlerinin birçoğu aynı zamanda birer şiir yorumcusu, yıllıkçı, antolojist. Ve bu işi yaparken meslektaşlarına karşı en küçük bir alçakgönüllülük göstermiyorlar; tam tersine hepsi burnundan kıl aldırıyor: En iyi futbolu kendilerinin oynadığını söylüyorlar: En vazgeçilemez şiirleri kendilerinin yazdığını. Rakip gördükleri şairleri itibarsızlaştırmak, yandaş saydıklarına, o sırada biraz ahbaplık eder gibi olduklarına paye vermek için yapıyorlar bu işi: Kitap tanıtımı yazıları, sözde eleştiri, değerlendirme yazıları böyle yazılıyor.

Taşradan kopup geldikleri İstanbul’da kendilerini birden aristokrat görme zehabına kapılan birtakım eşhas, şiirini yarışırma yolu olarak (tabii ki şiir yarışmaz!) yıllıkçılığa, eleştirmenliğe, şiir yorumculuğuna soyunuyor; oturup doğru dürüst şiir yazacakları yerde. Alçakgönüllülüğü erdem bilip hayatın ve insanın özünü kavramaya yönelik daha derin, daha yalın, gerekiyorsa karmaşık ve daha tam şiir yazacakları yerde şiir üzerine ahkâm kesiyorlar.

Doğrusu elbette, ya şiir yazmak, ya ahkâm kesmektir; ahkâm kesilecekse, kendi şiirini dolaşımdan çekmektir.

Şiir yazarken yazı yazmak da elbette mümkündür. Ama namusluca, dürüstçe yazı yazmak; kendi şiirini öne sürmek için değil.

Yarım şiirlerini tam göstermek için yıllık ya da antoloji hazırlayan, jüri üyeliğinden jüri üyeliğine koşan, kopup geldikleri taşrayı unutup, insan kalabalığında kendilerini filozof, âlim, teorisyen, hoca... sanan şiirci madrabazlar sizi!..

Hüseyin ALEMDAR

KELEBEK AYNA

D(evrim için

1

Âh! bağışla, korkağım çok fena!
arka cebimde sustalı
yaka cebimde kelebek ölüsü gezdirmem boşa--

2

elli birime nişan
ölümümle yaşıt
içimdeki demir kelebek
bu ara!

3

dans ve türküler bittiğinde birimiz ölecektik hani
ikimiz niye--
Hüseyin dağı köz idi kül etti Emirdağı!

4

Yaşımı ve hüznümü sadece Arzu Okay’a söyleyebilirim
“kalbe her ecza kabulüm”--

5

zamanla nasıl da gizli başyapıt *Mutsuzluk*
ahşk yeraltı trenleri çarpışması değilse meta-anlatı!

6

Aşka hile yapılır da ölüme yapılmazdı
yaptık, amin! Hilekârları ve sevdakârları bağışlar Allah--

7

bıçakları söndür bütün aynaları kır artık
yakamda *kelebekuykusu* bir klaket, o kadar
unutma, son sözü çiviler söyler daima
hayat mahrem ten tabuttur aslında!

Fatih Akça, Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Nilüfer Altunkaya, Mithat Aslan Naci Bahtiyar, Hayati Baki, Onur Bayrakçeken, Utkun Büyükaşık, Serdar Çakıcıoğlu, Ünsal Çankaya, Halim Çiftçi, Ramis Dara, M. Günay Demiray, Oresay Özgür Doğan, İsmail Cem Doğru, Sema Enci, Özgün Ergen, Ceyhan Erim, Seda Eriş, Alp Ertan, Ozan Genç, Mehmet Girgin, Barış Güleresi, M. Sinan Karadeniz, Ayşe Yılmaz Kaya, Hüseyin Korkmaz, Bilal Nergizli, Ahmet Serdar Oğuz, İbrahim Oluklu, Musa Öz, Mehmet Özceylan, Seher Özkök, Türker Özşekerli, Hüseyin Peker, Mustafa Burak Sezer, Ertan Şahin, İlkay Şahin, İlayda Vurdum, Berker Yörgüç, Reha Yünlüel.

İMDAT

kelebekler sorunlu
"bir ömürsün sen" diyor
bir kelebek bir kelebeğe
bilinç kaybı gâliba! ilâhi kelebek!
hâlbuki araba evin önünde hazır
bu saatten sonra bu kabak, kim bilir neye dönüşecek?!
altı üstü, içi dışına sığmayan bir kabak.
"o kabak kadar taş düşsün başına, şâir!" diyor biri
"imdat bir yol!" diyor bizimkisi.

kelebeğin haktan,
emînim, îmânsız gelecek!

Seda ERİŞ

ÜRKÜ KUŞAĞI

Yakıtın yalnızlıksa koruna içimin
sus payı bırakıyorum
eğri çizilmiş kader topazına güneşin
batık ay vuruyor perdeli dilimin ucuna
ufalıyor gözlerinin yeniği siyahi aşkları
şafağın solgun ruhları onların eprimiş dölütleri sanki
sicim akıtıyor kendini acımasız bozkırın üstüne
titrek alevinde algılayışların
titrek gösteriyor parmak uçlarını
uluyan çiçek açışların ve dudağındaki maden
çekip alıyor beni tozlu yemişlerin kucağından

duymuyorum şimdi kanın ıslak çekilişini tenimden
gülümsüyor doruğunda hederin mavi boşluk bilgisi
henüz dolaşmadı yüzümde kuru bir kin
yatağımda düşük sancıları çekerken tanrı
oysa bir iç çekişle hafifletirdin eskil limanların yüklerini
sessizce sendeleyeni serap değil bu nedensiz buğusu kışın
çünkü ölüm bile kanıtıyor karanlık miladına
sürüklerken seni

çürümüş tentelerin yalın soğukluğunu
kesiyor ellerin
birleşik ruhların çatlayan damarlarında
erdemini kösnül dokusu var
yoklamalı geceyi ve üstünde kanat vuran
bütün görkemiyle yazgı kumunu
serpmeli bakışsız gövdene yıl boyu
yağan sert toprağı da.
kırıksık odalarda doluyor kulağıma ezgisi yitik kavuşmalar

ürkütüyor bahar
çünkü ürkü kuşağı ekvatoryel çizginin epey bir gerisinde
uçuşan dalgalarıyla alfa gölünün hemen berisinde izin
yoksulca sarınmalıyım seni
etajeri kokusu ay ışığının dağ dibi.
orada hunharca oyununda kirpiklerinin uçurduğu
kelebekler

gökyüzü dönüyor avucumda gül keşiği
yağmur damıtıyor toprağımda körpe filizlerini suya
aşk kulelerinde sorguladım sonrası akışını yüzünün

UÇKUN

Sesler. Birbirini kolluyor. Yılgın.
Kalabalığını iğnelemiş mor menekşeli pandül.
Benzeşme odalarında edepli yüzler
kederi yanağına tutkuyla resmeden.

Siz burada. Buraya ait.

Ve dikenler gülün suskunluğudur.
Deruni.

Dört bir yana sözsüz iyilik. Sükûnet çarkı.
Ürperiyor içimizdeki düş yalvacı böyle
kısıtılmış anlarda ağırlığını taşıyan.

-Çürümeye yüz tutmuş izlenimli bir alanda
yine yaşamı yamalayacak mor menekşeli pandül
soğuyup mağrur benliğine ve ona deneyimli
bir mavi sırtlan eşlik edecek, anlamı alaşağı eden -

Saatleri selamlıyoruz. Doyasıya
insan hevesi duvarlara küçük ve kibirli bir yol.
Gizlenmiş yalnızlığımız kısa seyirlerle.

Saatleri selamlıyoruz.

Ateşi çeviriyor gülün suskunluğu.

Kâğıtta işaret kuleleri.

Kâğıtta bir camın iniltisi. Kavil.

Mustafa Burak SEZER

YAŞAMAK İSTANBUL

bir alın yazısıdır istanbul'da yaşamak
ekmekler yemek, sular içmek, deniz yüzmekler
istanbul'dan çıkarılmak bir kara talihtir

bazen yaşamak hem alın yazısı hem kara talihtir
sokaklar insanların soğukluğuna çarpa çarpa geçilir
evlere gidilir, sinemalara, barlara, camilere

bazen gidilen yerde insan sevinir ya da üzülür
gidilecek hiçbir yeri olmayan arabalar
dışarıda kalanlar bir de savaşız piyadeler

bazen dışarıda kalmak yalnızlık değildir
ya onlardan olmak ya da olmamak onlardan
hiç kimseden olmamak var olmamaktır şehirde

bir alın yazısıdır ölmek istanbul
uykular uyumak, durması kalabalıklar, unutulmaklar
istanbul'da ölmek bir güzel masaldır.

İstanbul, Mart 2013

Necati ALYRAK

KEDİCİK

hırçın bir mızrap
dallarında kirazın
güz sonunda yel

suyun ışıǵı
nice yağmur tanesi
aynı korkuyla

eldeki sopa
yakışmıyor insana
cambazlar hariç

ne kadar da boş
kuyruğunda konserve
kutusu ezik

beyaz fareler
gökyüzü mü deneyde
kaçan bulutlar

kış kuşu sanki
tırmandığı ağacın
altında köpek

kömür sobası
pamuktan mı minderi
çok uzak mevsim

çatı katında
taşındığı sepetler
üşüyor şimdi

kedicik işte
alametifarika
çıǵlığı *blues*

dönecek olsa
izlerini dolduran
karlardan engel

İlkay ŞAHİN

ÜRKEKLİĞE TAZİYE

Kolay içimli zehir bekler güvertede
Huşu içinde içirilen-bobolink-kuşuna-

Yakasız süzük durur-denizcinin-
Anlatır minikliği nilüfere
vardığında karaya-

Ve isim babası olur gördüğü rüyada
Hiç varamadığı meyhanelerin

Şimdi der: ah bir-kıyı-şarkısı-olsaydım

Ünsal ÇANKAYA

AY DOĞUNCA

Gündüz geceye evrilir
gece gündüzden el alır şafak vakti
bulutlara yükler müjdeli haberleri.

Özlenen sevgiliyi getirmediyse eğer
yas tutar kendince zifir giyinir.

Beklenen haberi doğurmayan gün
kararır, üzgün geceye özenciyle.

Ah o karanlığı yırtan gülüş duyulsa
yıldız yıldız parlayıp söner giyit.

Bir de ayışıǵı soyunur hemen
uzak denizlerin maviliğine
üşüyen gece.

Gebze, 27.1.2013

Musa ÖZ

BİR RÜZGÂRIM VARDI

Aşkımızı göğşe çeviriyorum kamaşıyor gökyüzü
Kaşın gözün dönüp dolaşıp buluyor beni

Bir rüzgârım vardı anlatması şimdi uzun iş

Denize bakıyorum geçerken karıncalarım uğruyorum
Tahta yontup dünyayı tamamlıyorum

Üstümdeki bulut eskisi gibi duruyor

Pencerede asılı kalıyor ev kadının yorgunluğu

Dağların tarihini kopya ediyorum defterime
Ovaların alımlı endamını tartıyor ilkyaz

Toprağı döve döve çıkarıyorum gümüş yüreğini

İçim aydınlanıyor kilimi söylüyorum eskilerden

Ne zaman bir dünya görsem şaşır kalıyorum

Eteğini sıyırılmış da insanları geçiriyor Saat Kulesi
Topuklarında çocuk sesleri ellerinde bulut

Gece eğlencelerinden yorgun düşüyor Kaleiçi

Antalya sokakları dallı çay inceliğinde

Terzi bir kumaş ölçüyor bir uzanıp gökyüzünü
Bir kuş terli terli suyu seyrediyor

Bir sözcüğüm vardı anlatması şimdi uzun iş

Pencerede asılı kalıyor ev kadının yorgunluğu

ŞİİRİN TİNSEL DURUMU ÜZERİNE

Ozan GENÇ

Ne olacak bu şiirin durumu?
Bu bizim şiir ortamı var ya, insanı sayrı eder!
İş sonunda bir tin sağaltmanına gitmeye dayandı. İlk
bir tartışma sonrası Ayça:
“Sen tam psikiyatristlik olmuşsun” deyiverdi.
Geçenlerde annemlerde yine sinirsel davranımca
annem:
“Oğlum, bir asabiyeciye görünsen...” deyiverdi.
Babam,
“Hanım, asabiyeci mi kaldı, ona akıl ve ruh
hastalıkları mütehassısı derler” diye düzeltti.
Sonra aralarında muhabbete daldılar. Daha eskiden
“deli doktoru” derlermiş. Zamanla sondaki ‘u’ da
atılmış. Bizim şehirde görev yapmış deli doktorları(nı)
teker teker andılar.
“Ama hepsi gerçekten deliydi” dedi annem.
“Delilerle uğraşip akıllı kalmak ne mümkün” dedi
babam.

O arada ozan arkadaşlarla sonu kavgayla biten birkaç
buluşmamız oldu. Bu arkadaşlara şiirin de matematik
kadar kesinlikleri olan bir bilim olduğunu bir türlü
anlatamadım. Hele de ciğeri beş para etmez adamları bana
ozan diye dayatmaları yok mu... Bu buluşmaların da,
benim bir “ruhbilimci”ye gitmem öğütleriyle sona ermesi
içimde bir kuşku uyandırmadı değil. Konuyu güvendiğim
ve yazın dünyası dışından bir arkadaşta açtığımda o da bir
“ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı”na uğramamın iyi
olacağını söyledi. Bir ozan arkadaş tanıdığı “psikiyatrist”i
överek “Seni bir görsün” dedi ve sonra da bana bir
görüşme ayarladı.

Bazı yapılar vardır, yazgınız onların çevresinde döner.
Bana verilen adresteki iş hani noteriyle, emlakçı
bürolarıyla, gelinlik satıcılarıyla birden bildik geldi. Kirli
bir merdivenden beşinci kata çıktım ve bir kapıda durmuş,
sırıtarak bakan bir yüz ile karşılaşınca jetonum düştü. Bu
sakalı uzamış, eğri bakışlı adamın kirli işliğinde tam üç
kez sıkıcı birkaç saat geçirmek zorunda kalmıştım. O
içerde sevdiğim kadının en incelikli yerini birtakım
aygıtlarla kurcalarken, asıl benim tinimi kurcalamış, alt
üst etmişti. Dördüncü kez ona geldiğimi sanarak sırtıttığını
görünce, içimden “Benim şeyim size çalışıyor sandınız,
ama yanıldınız!” demek geçti ama tanımamış gibi yaparak
yandaki kapıyı tıklattım. İçeri girince de, dipte, loş odada
dağmık masa başında oturan kırklı yaşlardaki adamın
berikinin ikizi olduğu kuşkusuna kapıldım. Açılmış alnın
arkasında aynı kuş yuvası saçlar, aynı boşvermişlikten
uzamış sakal, aynı bakış... Olur mu olur, iki kardeş yan
yana... Aralarında paslaşmaları için de neden var. Neyse,
soyadlarının tutmadığını anımsayıp dinginleştirdim.

“Merhaba, ben ozan Ozan Genç” dedim, elimi
uzatarak.

Yüzünde hiçbir anlam değişmesi olmadı. Sadece elimi
sıkarken:

“Kasabın oğlu sigortacı Osman değil mi?” dedi.

“Hayır ozan Ozan Genç...” dedim, “Şair yani”

“Ha şair. Genç iken bir kere ben de şiir yazmıştım.
Hayatımın ilk ve son şiiri. O akşam meyhanede içiyoruz.
Herkes yeteneğine göre şarkı söylüyor, şiir okuyor. Ben

de “Ne demiş şair” dedim, o gün yazdığım şiiri okumaya
başladım. “Bir salkımsöğüt serinliği gibidir kadınlar” diye
ilk mısrayı okur okumaz, yan masadan şöyle kalıplı biri,
“Onu diyen şair bok yemiş!” deyiverdi. Tövbe bir daha
kalemi elime almadım...”

“Bana kimse öyle demedi sağaltman bey. Keşke
deseydi de ben de bu işlere bulaşmasaydım.”

Sağaltmanın masasının önünde yıkıldı yıkılacak tek
bir sandalye var. Sağa sola bakınıp ona çöküverdim. Bu
devinimim sağaltmanı şaşırtmışa benziyordu.

“Sormayacak mısınız? Aranmayacak mısınız?”
deyiverdi sağaltman.

“Neyi?” diye sordum.

“Divanı. Freud’un divanını. Şu meşhur divan hani”.

“Yooo” dedim.

(Öyle dedim ama aslında önceden öğütlenmişim: Bana
onu salık veren arkadaş, “Bir divana uzanıp içini
dökeceğini sanan hastalara çok kızar” diye uyarılmıştı.)

Sağaltman ansızın ayağa kalktı. Göründüğünden zayıf
yapılı, ama iri kemikli bir adamdı. Döndü, arkasındaki
duvara bir yumruk indirdi.

“Olamaz... olamaz...” diye söyleniyordu. Sonra bana
döndü: “İlk kez bir hastam bana o divanı sormuyor. Hem
de ne zaman. Tam da o divanı aldığım gün... Kalk ve geç
şöyle. Uzan ve anlatmaya başla!”

Dipteki divanı o zaman ayımsadım. Tahta ayaklı,
üstü kilim benzeri bir döşemeyle kaplı, bir kanepede...
Herhalde işin kuralıdır deyip kalktım, ama daha divana
iliş ilişmez bir toz bulutu havalandı. Yerleşirken çıkan
gıcırtilar da iyiye belirti değildi.

“Anlat” diye kükredi, uzanınca yüzünü göremez
olduğum sağaltman.

“Ne olacak bu şiirin durumu” diye başladım ve ilk
kaşınıtı da o an duyumsadım.

“Ne olmuş ki şiire” dedi.

“Kaşınıyor” sözcüğü kaçırverdi ağızımdan, “Yani
kimse şiir kitabı almıyor. Şiir dergileri satmıyor.
Eleştirmen yok. Olan birkaç eleştirmen de burnundan kıl
aldırmıyor...” derken baldırlarımda kaşınıtlar çoğalmaya
başladı.

Beni yaşamda kimse sevmemiştir. Küçük bir yaratık
dışında: Tahtakurusu. Aynı ortamda bulunmuyalım,
tahtakuruları inanılmaz bir hızla bana yakınlıklarını,
sevgilerini belli ederler. Ve ben onların o sevgi dolu
öpücüğünü anında tanırım. Divandan fırlarcasına
kalkarken sağaltmana böyle rahat edemediğimi, yine
sandalyeye dönmek istediğimi söyledim.

“Öyle olsun. Önemli olan müşteri memnuniyeti” dedi
üzümlü bir sesle.

O yeniden masasına geçti, ben de tahta sandalyeye
iştim.

“Devam edin lütfen...”

“Sanırım şiirin durumu beni sayrı ediyor”

“Sayrı?”

Ne yazık ki sayrı sözcüğünü bilmeyen bir tin
sağaltımcıya çatmıştım. Oysa onu öneren dostum
entelektüel düzeyini ne çok övmüştü! “Hasta” diye
anımsattım hemen.

“O başka. Durun bakalım. Hasta olduğunuza karar
vermedik henüz. O kararı biz veririz”

Sağaltmanın bu sözleri beni rahatlatmıştı. Kendine
güvenli söylem biçimi hoşuma gitti. Güvenilir ellerde
olduğuma inandım.

“Anlatın... anlatın...” dedi.

KABUK

*İçimde yaranın A-taşı var,
atsam atlar yuvarlanırs sessizce
zamanın oyulduğu boşluğa*

ben bir tutam sızıyım
dağlarda kıvrılıp kıvrılıp acıyan suyun
ardından dünyaya bakan
ben sızıya başımı vurduğumda
evler, odalarını bölüp
insanı yer içinde
karanlıkta ameliyat masasıdır her şehir
kabuk, yaranın zırhıdır
kan da katil olur
neşter vurulduğunda

*içimde yaranın A-taşı var
atsam gramer devrilir gürültüyle
özleme takılırım yalnızlığım
ben düşünce*

insanlar, acılarını saklayıp
geceyi sürer yataklara

Seher ÖZKÖK

SUSUZ

susuzdu bakışındaki kuş
bildim
bir değirmen dönüyordu
zamana karşı
ben ise sendim
ve bir unutuş gibi densizdi elim

şehrin kenarından kalkan gemide
an kırığı biriktirdim
ve avcumu sana sildim
yaşı gözün yerçekimindenmiş
indim
belkiyle dindim

süzdüm de kanı gömleğimden
derimi yakub'un yüzüne sürdüm

Anlatayım da, anlatacaklarımı anlatmıştım zaten, usuma anlatacak başka bir şey gelmiyordu ki şiirin durumundan başka. Bu sağaltman da ne tuhaftı böyle. Şiirin durumunu hiç önemsemeyiz görünüyordu. Oysa öyle uzun boylu anlatmaya gerekse olmayacak biçimde ortadaydı şiirin durumu. Neden herkes bu duruma us yoracakken, yormaz, yok barış süreci... yok işsizlik... yok Ajda'nın gerdirmeleri... yok diziler... yok Beşiktaş'ın transferde tıkanması... yok mahallede yeni bir kuaförün açılması... yok... Neyse, durumu en duru, en arı biçimde anlatmıştım sağaltmana zaten...

“Ben çok anlattım, biraz da siz anlatın” dedim.

Yüzüme baktı, “Ne anlatayım?” diye sordu.

“Havadan... sudan...”

“Bunun için bana para ödemeyi göze alıyorsanız, anlatayım. Hem de seve seve anlatırım. Zaten ortalıkta muhabbet edecek kimse kalmamış. Bizim mesleğin durumu deseniz, içler acısı...”

“Ne gibi?”

“Daha ne olsun.. Hani derler ya, bu ülkede insanların üçte ikisi şairdir diye. Bu ülkede insanların tamamı ruhbilimci be kardeşim. Psikologlar derken şimdi başımıza bir de yaşam koçları, medyumlar, şifacılar çıktı. Bakın yola yola alınmda saç kalmadı. (Ama arkadan bol saç sarkmıştı - O.G.). Siz durumunuza şükredin. Ben yazmadığım gibi, şiir okumam da, ama sanırım mesleğinize ortak çıkanlar, sahte şairler yok.”

Söylemesine gerek yoktu, adamın şiiri izlemediği belliydi!

“Olmaz olur mu” dedim, “İnternet kocaman bir sözüm ona şiir güldüncesine döndü. Her ay beş yüz şiir dergisi raflara yerleşiyor. Açın bakın televizyonları, gazeteleri... Kanal kanal gezen ozanlar türedi, eşini dostunu ayarlayan yüzünü ezberletiyor ülkeye. Başbakan ozan, yapsatçı ozan, teyzem ozan!”

“Dostum, bir istatistik yapın bakalım, televizyonlarda şarlatan ruhçular mı daha çok, şairler mi daha çok. Ruhbilimin yanından bile geçmedikleri halde ruh iyileştirme satan grup yüzünden aylardır kapımı çalan yok. Oysa mesleğe başlarken ne düşlerim vardı. Kendimi gerçekleştirecektim. Otomobil alacaktım. Ev alacaktım. Klinik açacaktım. Nerede... İlerlemiş bir nevrastenisi...”

“Benimki değil mi?”

“Hayır benimki. Siz turp gibisiniz maşallah.”

O kendine güvenli adam yerine karşımda iç geçiren, ağladı ağlayacak biri vardı artık. Bana bir güven geldi.

“Kötü geçmiş bir çocukluğun kalıntısı olmalı” dedim.

Gözleri parladı.

“Nerden bildiniz, Freud okur musunuz? Adler, Lacan, Kohut, Kovel...”

“Yoo, Red Kit okurum. Daltonların Tedavisi macerası.”

“Somut yaşam bazen teoriden iyidir” dedi. “Ben de bir göz atayım o maceraya bari”.

“Ya benim durumum?”

“Ne var ki durumunuzda?”

“Şiirin durumu”

“Şiir yazmaya devam edin lütfen. Biri size ‘Onu diyen şair bok yemiş’ demedikçe sorun yok. Bana da sık sık uğrayın.”

“Sayrılığım onu mu gerektiriyor”

“Hayır, benim durumum onu gerektiriyor. Bana iyi geldiniz. Çıkar, bir yerlere de takılırız. Yalnız, umarım şiir okumaya kalkmazsınız. Ozan arkadaşlarla, tüh hep

ORHAN VELİ KANIK'IK ŞİİRİ HAKKINDA

İbrahim OLUKLU

Orhan Veli Kanık'ın şiirinin, bir başka deyişle Garip şiirinin, estetik anlamda durup dururken ortaya çıktığı anlatılır. Oysa hiç de öyle değildir.

Orhan Veli estetiğinin, bizim edebiyatımızı düşünerek söylemek gerekirse, 16. yüzyılda başlayan Türk-i Basit veya bir başka deyişle Mahallileşme akımının devamı olduğu söylenebilir. Bu akımı başlatanlar da halkın konuşma dilini şiire sokmaya çalışmışlar, şiirde süslemeden uzak durmuşlar, yalın bir dili tercih etmişlerdir. Batı şiirini düşünerek söylemek gerekirse böyle bir şiir Romantik şiire kadar dayanır. Baudelaire'e, Mallarmé'ye çıkarız oradan.

Bütün bunların dışında, Orhan Veli'nin şiiri, estetik olarak Servet-i Fünun veya Fecr-i Ati estetiğine, Ahmet Haşim'e bağlanır.

Sözünü ettiğim şiir(ler)i okuyanlar bilirler; bu şiir bizi şairin hayatından/anlayışından öteye götürmez. Şairin kendi hayatından çıkardıkları bizi o hayata götürür, o hayattan kendi hayatımıza döndürmez. Bu estetiğe bireyci estetik veya burjuva estetiği gibi adlar da verilmektedir.

Orhan Veli Kanık'ın "İstanbul'u Dinliyorum" şiiri bunun en yetkin örneklerinden biridir. Oradaki İstanbul, Orhan Veli Kanık'ın algıladığı İstanbul'dur. Biz o İstanbul'a gider ve orada kalırız; kendi İstanbul'umuzu kurmamıza izin vermez o İstanbul, o estetik. Oysa Tevfik Fikret'in "Sis" şiirini okuduğumuzda orada da bir İstanbul olduğunu duyumsar, bizim de bir İstanbul'umuz olduğunu kavrarız. Çünkü Orhan Veli'nin şiirindeki "güzel" İstanbul kadar, Tevfik Fikret'in şiirindeki "çirkin" İstanbul'u da bu dünyada vardır. Orhan Veli'nin şiirindeki İstanbul'u çok güzel anlatıldığı için severiz. Bu onun estetiğidir. Kişisel algıyla süslenmiş bir İstanbul'dur o. "Serin serin Kapalıçarşı / Cıvılcıvıl Mahmutpaşa / Güvercin dolu avlular / Çekiç sesleri geliyor doklardan / Güzelim bahar rüzgârında ter kokuları". Buradan öteye gidemezsiniz. Oysa Tevfik Fikret'in "Sis" şiirini okuduğunuzda karşınıza hemen İstanbul'un çektipleri, İstanbul'a çektirenler; toplumdaki farklılaşmalar; bu farklılaşmalar içinde sizin yeriniz çıkar. Bu da onun estetiğidir.

Şiiri salt bireysel bir haz kaynağı olarak okuduğunuzda elbette Orhan Veli'nin şiiri daha güzel gelecektir size. Oysa şiiri bireysel haz kaynağını da içerecek bir biçimde toplumsal haz kaynağı olarak okuduğunuzda Tevfik Fikret'in "Sis" şiirindeki güzelliğe çıkarsınız.

İsmail Cem DOĞRU

KİRLİ SAKAL

bu akıntıya yol ver gitsin Bilal, ama
egemen kılmıyor seni yol tarif etmek istemen,

sonra تنها bir detayı kirli bırak nehirler tıkanırsın
bakarsın genetik kodların akıntıda silinir, bir dövmeyle
yoluna devam edersin mağdur ve kuşkulu
olmazsa çiçek gibi görün, havalı
karanlıkta içine kapansan dahi sen onaylama
bırak yüzünün kıyısında bahisler oynansın

senin "küçüklüğünü bilirim" dediğin apartman dairesi
büyüdü, vergi iadesi oldu. ben de büyüdüm
halka açıldım, ama halka içini açmanın
iç karartan bir gündemi var, parça tesirli
kimse onaylanan o açışın içini

yüzümde iki kanepeye yer yok Bilal, bir merdaneye de
bir televizyon sehпасına itiraz etmem
ama maaşı iki kasa bira almayan bu eşkiya
nasıl çözsün bu uykunun süresini
ve dahi nasıl bilsin her defasında
çıplak bir tuvalde neden açtığını gözlerini

artık hiçbir şeye boş verme Nebahat, ki evet adına
bakılırsa ben kabahat ile aranda uyak inşa etmek
zorundaydım bağışla ama sen Nebahat
kabahati boş vermişliğimde ara
sığındığım her çaresiz cümleyi küçümsemeyi sürdür ki
vitesi dahi boşa almadan merak edelim bu değirmene
tüp taktıralım diye kimdir aklımızı çelen...

artık hiçbir şeyi kirli unutmayacak bir ahali
artık kimseyi kinli uyutmayacak ama değil,
korkumuz ondan değil artık hiçbir şeyi kirli bırakma Bilal
yüzün gazete sütunlarından daha derli dursun
gazete sütunları sandığın gibi değil

bu akıntı onursuz denizlere gelin gidiyor bir kütüğün
sırtında
iğne deliğinden koca koca adamlar ne kolay dökülüyor
hepsinden geriye bir yutulmuş barut bu bize kalan

Mehmet ÖZCEYLAN

YORGANI AT!

şimdi sen uyuyorsun diye,
tüm ninniler başında nöbette.

-yatağından şaşmayan bir ırmak gibi gövden,
kollarına gerinen çapkın baharda.-

şimdi sen uyandın diye,
çekilir derttir hayat.

-bırak, yastığın koynunda kalsın rüya,
gün, alnımda ilk öpüşün kadar sıcak.-

Berker YÖRGÜÇ

GÖKYÜZÜ ANILARI

-Sen hep yanlıssayardın gemileri
Yanılgan bir
Kız çocuğu şaşkınlığında
Doğruyu söylesem
Küsüp gidecektin-

Işıklar örtüyor
Aklında çakanşimşeği
Bu deli zırvasıkanunla hapsedilmişsin

Yenik geri dönüyorsun
Elbisende rüzgar izi
Her kuş sesinde
Bir silah sesinin ağrısını
Dizlerinde duyuyorsun

Yenik geri dönüyorsun
Kalbini sürüyerek
Geçtiğin yollara

Her ilgide sınırsız bir aşk yarattın kendine
Bir zaman saçlarını dinlendirdiğin omuzların vardı
-Oyuklarını kabzalarla doldurduğun-

Kirlettin
O emirsiz akanırmakları

Geri dönüyorsun
Aksayarak bilmediğin aynalarda

Dizlerindeki gamze
Eski bir savaşta seken kurşunun hatırası

Hüseyin KORKMAZ

NAĞME

kurarsın söz köprüsü, geçerim karşıya;
çığlık gazabı armağan, bekleyişim, sakın
edilmemiş dua! Adın, her vakit

kırlangıç güdüyor bakışım, gök ekinlerinde
tecrit edilmiş renkleri biçmekte ağzım,
doğa, kır çiçeğinden ayrılmış yasta
biraz iç çekerim, hayat mahşerinde nasılsa
zamanı küflendirme, güneşe çıkart, hadi!

yüzümde yalnızlık kiri, mürekkeple yun, iyice sık,
çoban ateşinde aksine yaz soğumuş;
hoyrat bir gül akıntısında kurtar, beni de

dem ehli, gözyaşına çekilirim nağmesiz
seyret!

şöyle bir öpmeye kalksam dalında kızarır kiraz!

Ertan ŞAHİN

MASAL BU YA

bir varmış
bir yokmuş..

bir doğmuş
azcık katıp
üstüne uçmuş
maddesini koparıp
doymuş

biri daha doğmuş
katık katıp
ayakta
zor durmuş
zaman mekân boşluk
buluşmuş
içtiği çorbada

ne doğduğun yermiş
ne doydüğün muş
kaderin
çıktığı(n) delik

gökten düşeceği yerde
elma
masal bu ya
ağaçtan düşmüş

M. Günay DEMİRAY

HAYYAM

Şiraz bağlarında şarap yıllanır
Ay yükselir tepelerden
Hayyam'ın düşevinde insan
Çöl gecesi kımıldar inceden

Önünde kurulup dağılan bir evren
Merv şafağı yıldızları ısıtır
Çengin sesinde dostluk
Kalbin kapısında aşk vardır

Söylemi öyle bir ses ki
Aklın güzelliğini alır karanlıktan
Dogmalara kamçıdır
Çözer düğümünü zaman

İşte erdem ışığı bir dünya
Çayır gibi yemyeşil güneş denizinde
Çünkü ufkunun ötesi kardelen
Maskeleri eritir gizeminde

Her çağın aydınlığıdır Hayyam
Karanlığı şiir okuyla yırtar
Doğunun Rönesansıdır
Matematik ve gül kokar

SÖZCÜKLERİN EFENDİSİ'NE MEKTUPLAR -12

Nilüfer ALTUNKAYA

Seni yeniden yaşıyorum. Bir nedeni yok. Sıradan bir sözcüğün şimdisini keşfeder ya da bir taş parçasını ışığa tutarak değerini anlamaya çalışır gibi.

Senden haber alamadığım günler boyunca yolculuğumun ana duraklarını, umutsuzluğumun tarihçesini, inandıklarımı ve artık inanmadıklarımı içindeki karmaşada nasıl da tüm kılcallarına dek duyumsadım bilemezsin. Bir tuhaf önsezi, bir kısacık başdönmesi gibi zamanın titreşimlerini birlikte algıladığımız insanlarımızı başka bir bakışla gördüm. Belki de aslında hep beni kendi yolculuğumdan alıkoyan gerçeklerimin, artık ışıltılarını yitiren düşlerimin imkânsızlığına üstün geldiği bir olgunluğa eriştim. Ve eskimişliğini senin bu uzaklıktan seyrettim.

Tüm bunlar olurken içimden gelip geçen günlerin kıyısında düşsüz, ifadesiz ve şiirsiz-dim.

Şimdi adın karşı nesnesi olmayan bir sözcük yaşamımda. Ve azar iştmiş kızgın bir çocuk gibi haklılığını savunmak istiyor yüreğim. Bu kadar vazgeçişe rağmen hâlâ yeterince acı çekmiyoruz. Yeterince inanmıyoruz. Yeterince unutmuyoruz. Yeterince anlamıyoruz. Şiirsiz yaşamak mümkünse böyle mümkün ancak.

Bu olasılıkların içinde şiir ve şiirsizlik arasındaki saydam kapıdan geçmek için avutulamaz bir yanını keskin bırakması gerekiyor insanın. Ne yaparsam yapayım o keskin yanımı avutmam mümkün olmuyor. Sanki ne kadar konuşsak da asıl söylenmesi gerekenler hep o boşlukta ifadesiz kalıyor. Yüreğimde bir taşın ağırlığıyla geziniyorsun. Yalnızlığımın aşkınlığında, şiirin kendimize tuttuğumuz en boyutsuz ayna olduğunu anlıyorum. Ve söze dökemediklerimin imgesizliğinde kalakalıyorum. Başımın içinde bir uğultu, yazmak istediklerimi sisli bir uzaklıktan algılamama neden oluyor. İşte elimden tutmadığında böyle bir umutsuzluğun içinde kayboluyorum.

Aslında yorgunluğumun çoğu zaman dilediğimce yazacak zamanı, ortamı ve gücü bulamamaktan kaynaklandığını biliyorum. Kendimi güncel yaşamın insanı alıkoyan tuzaklarından sakınamadığım için bunalıyorum. Sana bu dağınıklıkta yaşamı nasıl da kaçırdığımı anlatabilmem çok zor. Bunun karşılığında kendimi mutlu hissedebileceğim tek şey kalemime olan inancım ve güvenim ama çoğu zaman bu inancı koruyacak dinginliğe kavuşabilmek adına bile o kadar çok çabalıyorum ki...

Baharın gelmek bilmediği böyle günlerde seninle paylaşmak için ne çok soru biriktirdim, bilemezsin...

Sanatı eğlenceye indirgeyen bir modern yaşam döngüsü içinde derinlemesine düşünmeden, irdelemeden şehir yaşamının getirdiği sığ alışkanlıklar ve gereksinimden öteye gidemeyen ilişkilerle sınırlı bir kitlenin avuntusu olabilir mi şiir? Böyle bir kitlenin gereksinimi olan şiir bir yansıtmadan öteye geçebilir mi? Şiirin ve tabii ki şairin içinde bulunduğu bu yol ayrımı sanıldığından çok daha önemli. Biliyorsun, ben böyle bir gereksinimin karşılığında sadece şiirselliğin olduğunu, şiirin ise bu noktada gerekirse bir gereksinim algısından ötede değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü, insanın duygu dünyasını avutmaya yarayan ve onu koşullarında rahatlatan bir şiirsellik, aşk gereksiniminin aşk filmleri izleyerek geçitirildiği bir yaşam biçimi için yeterli olabilir ancak.

Artık şiirin bittiğini bir kehaneti müjdelere karşı şiirin kolay kolay bitmeyeceğini uzun uzun anlattığını duyar gibi oluyorum. Ama bu konuyu hiç konuşmuyoruz. Şiir bitiyor mu? Bitmeli mi ya da? Sadece bir hiçlik mi şiirden arta kalan? Yoksa her şair boşuna mı bunca çoğalıyor şiirleriyle?

Benim bu soruların yanıtını ararkenki kafa karışıklığım, şiirin bitmesi bitmemesi konusunda okur algısına ya da şiir kitaplarının sürümüne ne kadar güvenebileceğimizle de ilgili... Nasıl bu kadar net bir yargıya varabiliriz ki? “Şiir bitmedi hâlâ okunan şairler var, edebiyat dergileri şiirle dolup taşıyor” ya da “şiir bitti, şiir kitapları satmıyor, şiir okunmuyor” gibi yanıtın iki tarafındaki köktenci yargıları da anlamlı bulmuyorum.

Elbette sadece şiir için değil sanatın tüm dalları adına genel olarak farklılıklar olduğuna yönelik birtakım saptamalar yapabiliriz. Günümüz modern yaşamının, endüstriyelleşen dijital dünyanın bireyin sanat dallarına yönelik beklentisini değiştirmesi ve sanat nesnesinin sürümü meselesini farklı boyutlara taşıması son derece doğal bir gelişme değil mi? İnsanın böyle bir güncel yaşamın hızına yetişebilmesi adına derinlik, ciddi bir emek ve zaman isteyen estetik uğraşlardan uzaklaşması çok da şaşırtıcı değil aslında. Ama insanlık bu çağda da mutlaka kendi varoluşsal kaygılarını avutacak ve insani değerleriyle bağdaşık kalmasını sağlayacak –sanat ya da değil– yöntemler, söylemler bulacaktır mutlaka. Şiirin günümüzdeki durumuna da bu açıdan bakmak gerekmez mi?

Evet, toplumların okuma alışkanlıkları yoğun bir görsellik bombardımanı ile değişiyor. Yazılı kültür alışkanlıkları nasıl ki sözlü kültürün alışkanlıklarını yerinden oynatıp, değiştirdiyse bugünkü görsel kültür çağı da, bilişim öncesi çağın birçok alışkanlığını sarsacaktır. Günümüzün nitelendirilmesinde kullandığım ‘görsel kültür çağı’ ifadesinin en doğru adlandırma olduğunu düşünüyorum. Çünkü artık okuma yazma alışkanlıkları da ekran üzerinden yapılıyor ve görsellik yaygın bir iletişim kültürüyle boyutlandırılıyor. Bütün bunları öngörmeyen bir dünya görüşüyle yola çıkan sanatçı çağının gerisinde kalmayı baştan kabullenmiş olacaktır.

Yani bana göre yazılı kültür sonrası bir dönemin başlangıcını yaşıyoruz ve henüz sanatçının yeterince hazırlıklı olmadığı bir süreçten geçiyoruz. Bazı sanatçılar daha gelenekçi ve sanal ortamların insani değerleri yıpratıldığını düşünürken, bazıları daha yenilikçi ve bu paylaşım olanağının sanatçının lehine olduğunu düşünebiliyor. Sanatın iletişim boyutunu ön plana alarak değerlendirenler bilişim teknolojilerinin çok hızlı, ucuz ve kolay bir erişim sağladığını, böylece şiirin daha geniş kitlelere ulaşacağını savunuyor. Bunun bir kanıtı da internet üzerinden yayın yapan şiir ağırlıklı web sitelerinin gördüğü yoğun ilgi olabilir mi? Ama bir de bu şiirlerin niteliği meselesi var ki, yeni bir şiirsizlik boyutuna çarpmış gibi oluyor insan.

Evet bu soruların bilimsel yanıtını verebilmek için yapılacak nesnel araştırmalarla yola çıkmalıyız. Ama bu kadarı bile keskin ve yargılayıcı bir tavrı haksız çıkarmaya yeterli bence.

Geçenlerde bir gazetedeki söyleşisinde günümüz şiir dünyasını değerlendirirken hemen herkesin ifade ettiği şeyleri yineledi aslında Enis Batur:

“Şiirin yolu, nicedir, toplumların güzergâhından ayrılan bir eğri çiziyor. Damıtık söz, işlenmiş yazı, soyutlama dozunun artışı, ‘güzelleme’ geleneğinin geniş ölçüde terk edilmiş olması iletişimi, paylaşımı, geçişimi güçleştirdi. Maddî yaşam, kapitalist düzen insan değerlerini törpüledi.”

ZEN BAHÇESİ

varmak için sularında yüzerken
yanlışlıkla deviriyorum gövdene gövdemi
o batıkken benim denizimdir
erguvanım, gülbrişim, varlığın bana “zen bahçesi”
büyüdüğüm sokak gibi bilenir bileğimde
aslında bunu sana söylememeliyim
günahımı ağzı boyalı kuşlar mayaladı
varmak için zedelerken kayalarını
aklıma senin coğrafyanı getirdim
papatyalar patladı, kıkırdadı sakuralar
yakınımda olan uzaktaydın neden ki?
varmak için sessizliğine, harflere yıktım harflerimi
bir şiir yaktım kendime

İlayda VURDUM

GÖK İÇİNDE

Beni boğsunlar
Beyaz bir iskelede

Ağır bir kelebek
kalksın yerden

Kesilmiş iki orman
Uzansın birbirine

Güneşin bile sesi var bazen
Beni doyursunlar
Sıcak bir sese

Akıp gidiyor gece
Su kanallarından taşarak
Boşalıyorum
Sabaha karşı
Büyük bir bahçeye

Çırpınıyor şimdi
İki dalgın ruh
Su birikintisine dolmuş
Gök içinde...

Nisan 2013

Enir Batur'un bu sözleri her zamanki gibi tartışılacak asıl noktalara gereken özen gösterilmeden peşin hükümlü yargılamalarla bulanıklaştırıldı... Sözünü ettiğim söyleşide en çok tepki gören sözleri şöyleydi şairin:

“Günümüzde, çağdaş sanatlar giderek artan bir ivmeyle kitlesel olmasa bile yaygın ilgi topluyor, son derece ‘popüler’ sanatçıların yapıtları beş kıtada tanınıyor. Büyük bir pazar, olağanüstü tecimsel yatırımlar, benzersiz pazarlama teknikleri, medyatik destek. Aynı pompalamayı, edebiyat bağlamında, ‘roman’ türü üstünden yaşıyoruz. Karşı kefedede neredeyse sürgün koşulları egemen. Bir tek şiir mi, öykü ve deneme de, ‘çetin’ romanlar da, alabildiğine sınırlı bir okur topluluğuna ulaşabildiği ölçüde ulaşabiliyor. Çağdaş bestecilerin, günümüz musikisinin dinlenme oranı bundan da düşük belki. Sıkı filmler, birkaç gün yarı yarıya boş küçük bir salondan sıvışıp gitmeye yazgılılar.”
(www.gercekedebiyat.com/haber-detay)

Yitip giden sadece şiir değil elbette. Bu karmaşa içinde insanın düş, düşünce ve duygu dünyasını anlamlandırmasına, yaşam karşısındaki farkındalık kazanmasına ve kendi derinliğinde olabildiğince özgür var olabilmesine yardımcı olabilecek en güzel yollardan biri olan sanat'ın olumsuzluğu, bir sonrasızlık içinde çözünüyor. Bence Enis Batur, bu konuda gelinmiş olan noktayı yorumlayarak sanat alımlayıcısına yönelik karamsarlığını dile getiriyor.

İlginç bir şekilde bunları düşünürken denk gelip okuduğum, *Şiir ve Eleştiri* adlı kitabında yer alan 1994-95 yıllarında yazılmış bir yazısında Mehmet H. Doğan “Şiir ölüyor mu?” sorusuna yanıt arıyor:

“Nicedir şiirin ölümüne ağıtlar yakıldığına tanık oluyoruz yine. Günümüzde yazılan şiirle bir türlü barışamayanlar, en azından onunla yetinemeyenler, ‘şiir giderek ölecek mi, ölüyor mu?’ sorusuna kadar vardırıyorlar bu işi.”

Mehmet H. Doğan bu soruların sadece ülkemizde değil Fransa’da da sorulduğunu belirtiyor ve şairlerin bu sorulara aldırış etmediğini vurguluyor. Ve benim şiirin evcillesmeyen doğası şeklinde ifade ettiğim yanımı şöyle ele alıyor:

“Bugün özellikle bizim, toplumsal ve ekonomik tarihimizin getirip dayattığı koşullar altında geçirmekte olduğumuz hızlı değişim ve dönüşüm ortamı içinde ucuzlamaya, yozlaşmaya, yassılmaya en çok direnen alan edebiyat ise –ki öyledir– şiir ondan da fazla...”

Ben de şairin bir yazgı olarak giymesi gerektiğini düşündüğüm yalnızlığını şiirin doğası gereği bu piyasa koşullarına boyun eğmeyeğine bağlıyorum. Boyun eğenler boşuna seviniyorlar bana göre çünkü ‘sıkı’ şair olmakla güncel anlamda çok okunuyor olmanın ilgisi çok abartılmamalı. Bu düşüncelerime hak vereceğini sanıyorum. Aklıma gelen çok isim var, yaşadığı dönemde çok ilgi gören ve sonrasında şairden bile sayılmayan, mesela Ümit Yaşar Oğuzcan tek başına iyi bir örnek olsa gerek.

Evet ürkütücü içsel yolculuklara mal olan ve yorucu bir yalnızlıkla başedilmesi gereken zor zamanlar bekliyor şairi, çünkü nitelikli bir okura ulaşmak anlık parıldamalardan çok daha önemli.

Şiire ait kalan bu direnişi duyumsamak, bir parçası olmak öylesine güzel ki ben sadece bununla bile yetinecek kadar karşılıksız bir tutulma içindeyim sanırım...

İşte bütün bu mesafelerden sonra yanı başında buluyorum kendimi. Hiçbir şey olmamış gibi.

Uçurumla kuşatılmış bir dağın eteklerinden ürkütücü bir yolculukla geçip, huzurlu bir ovaya varıyoruz. Ve karşımıza beklenmedik bir dağ gölü çıkıyor. İlk kez böylesine içindeyim doğanın. Göl nilüfer çiçekleriyle dolu üstelik. Hem mağrur hem sevecen bir edayla suyun okşayışına bırakmışlar renklerini.

Dönüp sana bakıyorum sevinçle, heyecanla.

“masumiyet ve hüznün”, diyorsun.

“hüznün ve masumiyet”, diyorum.

O dağ gölü bembeyaz nilüferleriyle aynı masumiyeti ve hüznü taşıyor hâlâ. Ama bu görüntünün yansımaları bize ulaşmıyor. Biz artık başka zamanların yollarında, başka düşlerle dolup taşıyoruz belki de. Takılıp kalmamayı, akmayı, gülüp geçmeyi, ağlamanın umarsızlığını öğrendiğim bir şiirle başlayan ve kendi olanaklarını arayan bir aşk’la vardın.

Sen hiçlikte bulduğum bir şiir gibiydin...

Beni bana gösterecek anlamdın, almışlar...

GÖLGESİNİ KAYBEDENİN ÖYKÜSÜ

dedeme,

havada yanık kokusu var
ay üzerime üzerime geliyor

gece oldu mu yorgunluklar uyanır
hele tenhalaştı mı sokaklar zaman durur
takvimlerden bahsetmiyorum
gecenin kargaları vardır
kanatları büyür üzerimize açılır

şimdi kulağında bir şeyler uğulduyor
ağır bir günün ardından evime dönüyorum
yanımda memur çantalı bir adam bekliyor
burun deliklerinin kıpırdadığını görmüyorum
ancak ölümler böyle sessiz solur
yaşıyor mu

kısa bakışlarıma cevap alamıyorum
kimsenin gözleri canlı değil
yüzyıldır aynı duvardaki bir tablo gibi şehir
usanmışlıklar geceyi zifirleştiriyor
karanlık ve soğuk bir tortu çöküyor mideme
köpek havlamalarını duyuyorum
rüzgârın ışıltı kimseye dokunmadan beni buluyor
sanki bütün yalnızlıklar benim için yaratılmış
herkes gözlerini bana diyor

gelen geçen minibüsler tıka basa insan
havada yanık kokusu var
üzerime titrek bir dal eğilmiş
sarı yapraklar topluyorum saçlarımdan
içimde bir hasretin imgesi büyüyor
artık caddelerde yürüyen heykeller var
özledim eski günlerin her saniyesini
bana eskilerimi verin eskilerimi

şehirden tanıdığım insanlar yaşardı eskiden
çocuktum
annem hep arkamı toplardı
durmak bilmeyen bir salıncak gibiydi gündüzler
ve yanımda kocaman gölgeler uzanırdı
hatırlıyorum havada bahar kokusu vardı
hiçbir tabuta omuz vermemiştım daha

şimdi ufukta gri çizgiler yatıyor
burun deliklerimi kesen birileri var
dedem
bileğime düğümlü bir uçan balonu
çözülüp gittiğini anladığımda sustum
aklım bu sıradanlığa ermiyordu
şimdi diyorum ki ölüm
herhalde çiçekleri yakan bir şeymiş
duyuyor musunuz
havada yanık kokusu var

TRAGEDYA

YANITSIZ MEKTUPLAR

zeytin yapraklarında savrulan ağıtların
ulaşmaz mı çığlığı, düşü
yanıtsız mıdır
böylesi aşkların ateşi?

-1-

Aya Pandelemon Tepesi;
bir manastır kalıntısı
iki yanında umut ve zulüm kapısı
önünde İkiz Kızlar Çeşmesi
haziresinde hüznün mermerinden rahibe mezarları
badem, nar, ceviz, üvez, kiraz, selvi ağaçları
serin bir çınarın gölgesinde ayazmanın gözyaşları
poyrazın dilinde eski bir Rum türküsü.
Kaldırımlara, gökyüzüne, denize kazılmış
mormenekşe bakışlı
Hacıkaraya sevdalı
Eleni'nin sesi.

-2-

Gecenin içinden geçiyor yüzün
taşkın bir nehir her bakışın
karşılaşan trenlerin, otobüslerin pencerelerinde
kısacık bir an göz bebeklerin buluşması
gerçek rastlantı mıdır, büyüleyici, masalsi
şimdi kurşuni, puslu bir akşam alacası burası
martısız, yakamozsuz, mehtapsız, küskün suratlı bir deniz
yarımsız böyle nereye gidiyorsunuz?
sensizliğinize bırakıp da beni
yanıtsız, umutsuz
mübadele göçmenleri...

yanımdaki adam ter kokularına karıştı
sadece sokak lambalarını hissediyorum
bir de çalılarda sevişen kediler kaldı
ben
balonunu kaybetmekten mustarip bir çocuğum
biri bana merhaba desin artık
ayaklarımı tek çift görmek istemiyorum
bu tenhaliği kaldıramayacak kadar yorgunum
ya herkes sussun
ya hepiniz konuşun

ay üzerime üzerime geliyor
önünden bir balon geçiyor
havada yanık kokusu var
burnum kanıyor

04.03.2013

Özgün ERGEN

SAHNEDE SON DERSİM

Kitaplarda hep altı çizili Dersim'in

Abdalıyım koynunda gezdiğim dağların
kovanım taş olmuş eğilmemişim
analara ağlamak düşer Munzur oğul balım
[dayan gel yamacıma

Defterimde papatya yerine küstümleri
El diline kalmışım: kalemim yazmazsa mateminden
yazımız göçmeye boğazımız dar geçim zor

Şu dünya prömiyerinde alkışsız bir başına

Değiliz ki Commedia dell'Arte* izleyen geçsin

Oyun bitsin

**Rönesans yıllarında İtalya'da gelişen bir doğaçlama ve
tuluat tiyatrosu*

Sema ENCİ

KÜÇÜK A

benim güzel tanrıçığım
küçük a sanıyorlar seni
ama sen büsbüyüksün
ve sevmesin kimse seni
aşlında kimse kimseyi sevmesin
sevdikçe kimsesiz kalıyoruz
sevdikçe ortada...
üstelik el uzatılıyor yalnızlığımıza
dil uzatılıyor
kol
bacak...
papazdan bahsetmiyorum bile.

benim güzel tanrıçığım
küçük a sanıyorlar seni
gülümsemiyorsun sanıyorlar.
aşlında kimse kimseye gülümsemesin
bir rahatsızlık kalsın
ne de olsa bahar da biter
pencereler diyorum tanrıçığım pencereler
çekinmeliyiz pencerelerden sudan sebeplerle
sokak buna gider
ah arka bahçeler diyorum tanrıçığım
katilin uşak çıkma ihtimalinden de beter.

benim güzel tanrıçığım
annemi bir kediye ver
kediye filde sakla
bana filleri yasakla
ve tanrıçığım
küçük a geldiği zaman bir işaret gönderiver.

21 mart ikibinonüç

Utkun BÜYÜKAŞIK

YOLCULUK

Durur mu kıyısında ağzının
Gemiler beni sana getiren

Kanadımdan düşen şaşkınlık
Demirler yürek ucumuzda

Kenarından düşen dudağının
Islak ürkek kelimeler

Karnavalda kaybettim maskemi
Çekiştirirken eteklerini severler

Dururdu kıyısında ağzının
Gemiler beni sana getiren

Ocak 2013

Ahmet Serdar OĞUZ

ITIR ZARLAR

Akıl dışı sesler yazıldı özgür vücutlara
Kemiklerle süslendi
Bir kalbin mızraklı endamı
Ve çalıntı bir poyraz takıldı göz kapaklarına

Bütün savaşların balçığına inat
Soyundu soyların en güzel kızları
Toprağı törpülediler
Cenin kokan yumruklarıyla

Açıldı gece vardiyası
Üryan çıgıllıklarıyla izbe adamlara
Kamçıları şakaklarını süslerken
Düşünmediler annelerini

Olgun renkler düşürüldü gökyüzünden
Halil'i olmayan sofralara.
Çocuklar tankların namlularında
Yaşlı bir güne doğdular

İmamenin nişanesini kurşunladı zifafsız tenler
Oligarşik bir nefes altında
Zincirli suretleri yaktı tarih
Ama aynı tarih
Güllerini savurdu İsmail'in göğsünden

Hep özgür hep işgüzar ve güçlü
En kanlı emeklerle savruldu buğday
İnsanın ekilmemiş göğsüne
Ama insan
Kendi toprağından çaldı kendini

Her zulüm ıtır zarlarda gerildi çarınha
Meryem böyle nurlardı İsa'nın ruhunu
İşte ondandır ya
Akılsız seslerin çıplak korkuları
Ve aksi sedanın yalnızlık çıgıllıkları

“SARI YAPRAKLARDAN SONBAHAR ÖRTÜLERİ...”

Alp ERTAN

“Üzüm gözlüm nasıl unuturum seni,
Ayak izlerin hep aklımda duruyor.”
(Metin ALTIÖK)

Sevgili Kızım,

Seninle bir mektuplar demeti paylaşacağım bu yazımda. Mektup sıcak, samimi ve leke bulaşmamış bir yazı köprüsü çünkü. Seninle sözcüklerle köprü kurmak, bütün paylaşımların yanında çok önemli bir değer benim için. Zaten en çok gözlerinle ve o taze rüzgâr fısıltısı sözcüklerinle köprü kurmayı seviyorum.

Şair ve aynı zamanda öğretmen bir babanın uzaklardan kızına mektuplarını aktaracağım sana. Dizeleri gibi kendisi de kör ve bağınaz kafalarca yakılan, yandıkça alevi kendisinden korkanları daha da saran Metin Altıok'tan kızı Zeynep'e mektupları; içim biraz acıyarak, göz pınarlarıma mutluluk göz yaşları birikerek, bazen dişlerimi sıkarak bazen de sözcüklerimden utanarak okudum, bir kanlı tarihin kara sayfalarından insan yakma arzusuyla dünyaya gelmiş “insanlık dışı cansızların” şaire reva gördüğü saygıyı(!) düşünerek ve kanatarak içimi... Sanki başına geleceklere hissettirircesine 18.06.1979 tarihli İzmir'den gönderdiği mektupta kızına yazdığı şiirde “havı dökülmüş sevinçleri” paylaşıyor bizimle:

“Bilmem ki ne diyeyim!
Tek sözcük yok örselenmemiş;
Dostluğun böğründen sancı,
Sevgi toza belenmiş,
Havı dökülmüş sevincin.
Bir an önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.”

Bir türlü kavuşamamanın acısı yakar kavurur Metin Altıok'un içini. Elini eteğini bağlayan nedir, pek açıkça belirtmez mektuplarında ama acıyı ve ayrılığı ifade ediş biçimi şairane bir deyişin güzel örneklerini yansıtır:

“Kavuşmak bir başka vuslata kaldı.”

“Kavuşmak” ve “vuslat” sözcükleri yan yana geldiğinde acıtır, kanatır içini bu sözcükler insanın. Faruk Nafiz Çamlıbel'in “Gurbet” şiirini hatırlamamak mümkün mü:

“Ey gözlerinin çevresi mor, benzi tutuşmuş,
Akşamladığım yolları yalnız gezen âfet!
Kaç yıl geçecek, böyle hazin, böyle habersiz,
Sen Marmara'nın göl gibi durgun bir ucunda,
Sen benden uzak, ben sana hasret?”

Sarmış beni gurbet,
Sarmış beni Mecnun diye zincir gibi dağlar;
Bir türbe ki ruhum, gelen ağlar, giden ağlar!”

Metin Altıok'un 24.08.1979 İzmir tarihli mektubunda yaşama sevincini iyiden iyiye kaybettiğini söylediği satırlarda hep o gurbet:

“Aramıza derya-deniz koydular ve beni senin yüzüne hasret bıraktılar. Veballeri büyüktür.”

Kızından sık sık mektup alma isteği, kızı olmadan hayatın tadının tuzunun olmadığını vurgulaması her mektubunda, güzel ve ışıltılı günlerin hatırlandıkça duygulara bıraktığı ağlamaklı tebessüm, mektuplarda paylaşılan acı tatlı günler ve bir türlü gelmeyen mektubun intizarında titreyen sitem dolu dizeler:

“Sen beni unuttun mu yoksa,
Bir tek mektup yazmadın.
Babacık hasretle senden haber bekliyor.

Nasıl unutursun beni nar çiçeğim,
Öpücüm yanağında duruyor.”

Kızı için yaptığı masal kitabı çizimleri, gönderdiği yerli pullar, bin bir emekle hazırladığı küçük kuklalar... Mektuplarla gönderilen kurumuş çiçeklerin yolda eriyip gitmesi, kurusundan bile ürken posta idarecilerinin ellerinde. Fakat şair, kanımca, hiçbir zaman dikenli çiçek kullanmaz ki kâğıtlarında. Dikenli diller ve dikenli beyinlerin yetiştiği bir coğrafyada sevgili kızım, şair, üstüne üstüne giderek, çiçeklerin dikensizlerini sunar hep halkına.

Sevgili Kızım,

“Hatırlar mısın seninle bir vakitler ceplerimize sarı yapraklar doldurmuş, evde onları uhu ile birbirlerine yapıştırarak bakır tepsi için bir sonbahar örtüsü yapmıştık.” diyor bir mektubunda “bir acıya kiracı” şair “garip kuşu” kızına. Sarı yapraklarla sonbahar örtüleri hazan mevsimini şenlendirse de dindirmiyor iki gözün silasını. Arkadaşlarıyla çektiğini söylediği kes-yapıştır fotoğrafa takılıyor gözüm sonra. Yıl 1979. Yakışıklı bir vesikalık Metin Altıok fotoğrafta. Fotoğrafın ilgi çeken ve düşündürücü yönü ise kompozisyonu. Yaşları yaklaşık olarak 12 ile 15 arasında değişen Kara Kıta'nın çocukları. Hepsinde üstünde asker parkası belki haki renkte. Fotoğraf siyah-beyaz, sanki kara bir lekeyi vurgulamak için. Çocuk askerlerin yüzlerinde ve kocaman gözlerinde varlıklarının ne anlama geldiğini bilmeyen tarifsiz bakışlar. Ne olacak biraz sonra? Bu gözler hangi kan denizine şahit olacak? Soğuk tüfeklerin sıcak namlulularında hangi hayatlara son verilecek? Ön sıralarda Metin Altıok'un çocuklardan birinin yüzüne kesip yapıştırılmış baş fotoğrafı. Düşüncelerini irdelemeye çalışıyorum şairin. Neden böyle bir fotoğraf paylaştığını kızıyla. İnsanoğlunun paylaşım ve sömürgeleşme için kendi cinsinden olanlarını katlettiği bir dünya yüzeyindeki anlamsızlığı ve vahşeti sorguluyor bizlere? Yoksa sadece empati mi kuruyor? Çocuk askerlerin kime hangi amaçla hizmet ettiğini biliyor da yanlarında kurtarıcı bir nefer mi olmaya çalışıyor? Aklım, hafızam ve insanlık onurum haki renkler içinde kutsal bir savaşa sürüklendiğine inandırılan bu çocukların üzerinden kan, toprak ve silah hesapları yapanları tarihin karanlığına gömecek bir insanlı durumu arıyor. Gidip en saf ve temiz mısralara güveniyorum ve Altıok'un 21.08.1982 tarihli mektubundaki su satırlar çarpıyor gözlerime: “Bir yanda sürek avı, bir yanda çılgın fiesta. Dünya kupası ve savaş. Binlerce insanın öldüğü, çocukların sakat kaldığı bir dünya. Kekre bir yaşam. Payımıza düşen sadece acı.”

YOMBLUES

Sevgili kızım, kulak ver, diye not düşmüşüm kitabın bir yerine. Okurken satırları seni ve beni buldum satırların içinde: “Önemli olan geç kalmak değil yarıya devam edebilmektir. İnatçısı olmaktır hayatın.” Şairler sözcüklerin peşinde yıllarını adayan sözcük dervişleridir canım kızım. Hayat kaçır bazen insanın elinin altından, ancak hayatı yakalayan ve insanı gerçek bir insan yapan değerleri daima özündedir. Çıkartıp o medeni işlemek, inadına güzelleştirmek sözcükleri senin ellerinde. Sözcüklere anlamlar yüklemek işçiliğinde inatçı bir kişiliktir şair. Ümit Yaşar Oğuzcan’ın deyişiyle “En ağır işçi benim / Gün yirmi dört saat seni düşünüyorum” u kovalamak günler ve hayatlar boyu. Yine Metin Altıok’un dediği gibi “Hayat bazı duygusuzların sandığı gibi düz değil. Hele şair için iki taraftı keskin kılıç. Kendinle ve içinde yaşadığın ortamla boşlaşmak ve yenilmemek. Bu da oldukça yıpratıyor. Ama elimizden başka ne gelebilir.”

1982 yılında Bingöl’de öğretmenlik yapmaktadır şair. Bingöl’de bir genç kız ile erkeğin cansız bedenlerinin jandarma tarafından çırılçıplak soyularak şehir meydanında teşhir edilmesinden etkilenerek girdiği ağır bulanımdan dolayı yazmıştır bu tarihli mektubunu. “Kimliksiz Ölüler” böyle bir insanlık dramında doğmuştur. Bu yüzden payına hep acı ve hüznü düşmüştür şairin. Sözcüklerini ve mısralarını alevlere uçurduğunda değişmemiştir aynı senaryo:

“4.
Açacak yine baharda,
Dağlarda, koyaklarda.

Adı yok bir çiçektir
Zulmün kara toprağında.

Onun da bir sözü vardı
Bu gök kubbe altında.

İşte o öldü artık;
Bir yas bıraktı arkasında.

Ve çağ dışı bir korku
Hısma, akrabaya.”

1986 yılında yine Bingöl’den kızına gönderdiği mektubunda dünyaya uzaktır şair: “Zeynep’ciğim; seni bilmem ama ben hayata karamsar bakıyorum ve bu karamsarlığımın nedenleri gittikçe çoğalıyor. Çünkü her saat pislik ve kan; konserve kutusu; naylon poşet, şampuan; her saati gırtlığımız zorlayan bir cüruf yığını oldu şimdilerde yaşanan. Çünkü spor-toto, loto, altılı ganyan; içmiş bir umutla sahici kılınan bir yalan oldu hayatımız...”

Sevgili Kızım, payıma düşen mısraları ekledim kitabın sonuna ve bir gün açıp okuduğunda bu mektupları payına düşen acı olmasın senin:

“Yok bazı yaşayanların ölümlere saygısı
Bazı ölümlerin yaşaması ne kadar saygısız”

Yetmeyişinden tek hayatın, sana bakıp seni sevmem
Bütün sevmelerim yetmeyişinden, kentlerin sunduğu sevginin
Ve seviyorsam yıldızları, hızımın yetmeyişinden
Sonra kuşları seviyorsam, bu çekimin esaretinden
Mülkü sevmem bitmeyişinden yoksunluğun
Deniz benim için; güller, atlar benim için diyebilmem
İşi gücü sevmem yetmeyişinden bu özgürlüğün
Hayata bir koşu çıkar köylüler, sabahları bu yüzden

Çayevinde kaç güneş, kırılır dağılır simitle
İmrenir bir savcı onlara, iktidarın esaretinden
Balkı yetmeyişinden bu seyir, gövdemiz bir kalp
etmeyişinden
Ve gün gelir kaçır bir çocuk, evin daracak hücrelerinden
Bir adam baskına uğrar ve bir kadın ağlar nefretinden
Tekmeler gazeteyi bir genç, sahte dünyanın sözlerini
Hayatın pis yüzüne bıkmın öylece gider kentinden
Umut yetmeyişinden, ar, namus, adalet yetmeyişinden

Coşkun bir ırmak akar New York’tan Nepal’e değin
Taşmak ister yatağından, tek akış yetmeyişinden
Çocuklar koştukça anlar çocuk olduğunu
Baba, anlar baba olduğunu umutla eve girişinden
Ve bir ergen sövdükçe anlar yetmeyişini isyanın
Kaldırırken kardeşini kurşunlanmış gövdesinden

Sokak yetmeyişinden meydanlar, yalnız bir yumruk
ezilişinden
Söz yetmeyişinden gözde yaşlar, anlam etmeyince
yumruklar
Vurulur kanatlanmışken kuşlar, zulme kan yetmeyişinden
Ve bir açlık türküsü çöreklenmiş dünyada, ihtirasla
söylenir
Ve Deli Dumrullar isyan eder Allah’a kan şöleni
bitmeyişinden

Fatsa, 01.03.13

Bilal NERGİZLİ

UNUTMA DEFTERİ -1-

KISA DÜNYA TARİHİ

çok eski bir
yalnızlıktır
zülüm.

(tarihte
ve
cumhuriyette)

ÖZTEKİN DÜZGÜN'ÜN
"HALI" ADLI ŞİİRİNDE
YABANCILAŞMANIN İHTİYAÇ
BOYUTU

Ayşe Yılmaz KAYA

*Dört yıldır edebiyat dergilerinin büyük bir bölümünü takip eden biri olarak, birkaç ay öncesinden okuduğum bir şiir üzerine eğilip düşünme, yazı yazma ihtiyacı hissetmiştim. Biraz demlenmesi adına beklediğim bu yazıda, şiirlerine daha çok *Akatalpa*'da rastladığım, *Kurşun Kalem*, *Bireylikler* gibi dergilerde de görünen ve en son *Yasakmeyve*'de yayımlanan bir şiiri vesilesiyle 1989 doğumlu olduğumu öğrendiğim Öztekin Düzgün'ün 154 sayılı 2012'in Ekim *Akatalpa*'sında yayımlanan Hali adlı şiirini ele alacağım. Şiir;

HALI

I.

Televizyon odasının parkeleri üzerinden
Mutfağa kadar düştüm, her ayak gelmiyor şimdi.

Şiz olmasın diye üzerime titrerken, ben
-eyvah! Diyordum, kan tadacak bedenim.

Kirlenen ben değilim,
Eskiten zaman. Üzerimdeki kir bana değil
Size ait.

II.

Varlığım kapatmaya yetmez artık;
Doyumsuz çıplaklığınız
Daha desenli bedenlerle aldatacak beni.

Kapıdaki çöp tenekesine sığmaz
Nereye atacaksınız bedenimi?

*Kişinin kendi ihtiyaçlarına yabancılaşmasını konu alan şiir, bir ev eşyası olan 'hali'nin ağız ile yazılmış. İçersinde pasif bir isyan barındıran şiir, daha pahalı ve *güzeli* geldiğinde vitrinden kaldırılan bir bibloyu anımsattı bana önce. Eşyanın tabiatına yapılan bu yolculuk, işlevsiz hâle gelen bireycikler toplamının kendisidir de aynı zamanda. Varoluşsal sorunlar yaşayan dönemimiz insanların nabzını tutan şiir, manidar bir girişle başlıyor; toplumun 'oturma odası' olarak adlandırdığı evin bir bölümünün 'televizyon odası' olarak tanımlanması, ekranlarda olmanın yanı sıra ekranın bulunduğu alanda da var olmak, görünürlüğü mekânsal olarak arttırdığını çağrıştırmakta. Eskiyen bir eşyanın yerini alan aynı türden başka bir eşya, akıbetinin mutfağa kovduğu hali gibi olacağını kestirememektedir. Tıpkı hayatın sarsılmaz döngüsünde yitip giden birçokları gibi... Fakat şiirde kendi durumunun farkına varan/farkında olan bilinçli bir düzey görüyoruz. Ondandır ki kirlenenin kendisi olmadığını iddia etmekte hali.

*Şiirin birinci bölümü, hırçın bir tavırla başlayan fakat akabinde sönümlenen isyanı işaret etmekte. Görevini

Barış GÜLEREŞİ

KAYIP

sular altında kalmış bir antik şehirde
boğulmuş gülüşün
ne kadar değerli
ve ne kadar yok

yerine getirmekten hoşnut olan birinin 'işe yaramaz' damgası aldıktan sonra, yani *düştükten* sonra geliştirdiği bu isyan, aslında biraz da kendisine dönük bir durumu işaret ediyor. Kalıp savaşıma olanaklarını yitiren bir savaştının, ölümler karşılığında dert olacak sözler sarf etmesi, kendini de rahatlatmak için bir durum gibi duruyor. Bilmeden taraf olan ve kendini bu savaşta bulan saf bir çocuğun gömülmeden önceki sözleridir bunlar. Fakat çocuk büyümüş ve bu savaşa uygun taktikler geliştirmekten yoksun kalmış, o tirenin kaçırılmıştır.

*Yenilenen mutfaklar, yenilenen oturma odaları, yenilenen yatak odaları yeni enkazların da habercisi durumundadır. Günümüz insanına artık sadece üzerine oturacak kanepeler, üzerinde yatılacak yataklar yetmemektedir. Normal koşullarda düşündüğümüzde, bu eşyaların tek görevinin oturmak, yatmak gibi işlevlerinin yeterliği ile var olduklarını biliriz/hissederiz. Rahatlık ölçüleri bizi aynı türden başka eşyalara götürebilir ama artık baktığımız şey onun biçimsel hazırlanışı, rengi, görüntüsü vb gibi vitrinsel özellikleridir. Dolayısıyla eşyanın sadece varlığı bizi ikna etmemektedir. Kapitalist ekonomi tarzının dayattığı ile kişilik sınırlarının iç içe geçmiş parçalanış hâlidir yaşanan. Böylece sevgilerimizi, özlemlerimizi dahi vitrinsel biçimde yaşayan insanlar hâline dönüştürür. Bu açıdan *Hali* dönemimize savrulmuş bir tokat niteliğindedir. Bunu değiştiremeyeceğinin de farkındadır, yeni yerini beklemektedir; çöp tenekesine sığmayan bedeninin mezar arayışı...

*Şiir, basit bir eşyayı tanımlamamaktadır. Eşyanın aldığı yol, insanın dönemsel evrimi ile alakalıdır. Gün geçtikçe başka boyutlara evrilen, sıkıntılarla harmanlanan hayatını şekillendirme uğraşısı içerisinde bocalayan insanın, kendine yetemeyip boşluklarını başka gözlerle, başka seslerle, başka bedenlerle (gayet doğal) dolduran, fakat bunlar için de adileşebilen, kendi varlığını yok sayan topluluğun karşısına albenili kişilik materyalleri ile çıkan bir durumun tahlilidir Hali. İnsanın da günümüz koşullarında meta olduğunu anlatmaktadır Öztekin Düzgün.

*Sezgisel açıklamalara müsait her şiir gibi bu şiir hakkında da birçok söz sarf edilebilir. Fakat sözü uzatmak niyetinde değilim. Hali hakkında söylediklerim, Hali hakkında söyleneceklerin özü ve özeti konumundadır. Yazımı, genç şairlerin de çok şey anlatabileceğini, şiirler hakkında yazı yazarken şart olarak şairinin saçlarının ağarması gerekmediğini belirterek bitirmek isterim.

Serdar ÇAKICIOĞLU

BENİ İŞE AL

beni işe al dedim
dur bekle küçük imzalar atmalısın
ömrünün değerine
inanmalıyım

kale duvarları paslı gümüştan
yaşlı rehber yavaş dehlizden
küçük kunduz hırslı tüfekten
beni o gün vur demeliyim

bir at çiçeğiyim
denizi özlemem bundan
aynı kuytu yaşam
yaramaz ve zeki
görür görmez unutulun

düşünürdük
masada duran iki kadeh yalnızlık
değiliz derdim inanırdın
oysa ne düşler gördün
yüzün bana dönük

o kış hiç bitmedi
ve aynı gece
çocuklar beni bekledi

Mithat ASLAN

MARTI VE BEN

Ulan bu martı deli mi ne
Yoksa benim gibi sevdalı mı
Akşamları her vapur gelişinde
Oturup iskele babasına
Şiire durulur mu

Hadi benim durumum neyse ne
Belki vapurların geliş gidişlerini seviyorum
Sevgilimi bekliyorum belki
Kime ne

Kimisi çekti gitti evine
Vapura bindi gitti kimisi
İskelede unutulmuş bir eşya gibi
Kalakaldım

Ceyhun ERİM

EKLENDİ ADIM

Kasabalı bir gezgin gibi,
Erken baharlara açılıyorum, erken rüzgârlara.
Göçebe bir yalnızlığı topluyorum serçelerin sesinde.
Çoktandır yağmurun sesine sığıyorum,
Kumrular yoldaşım oluyor her saçak altı.

Vakit yok kurutulmuş çiçekler biriktirmeye*
Hatıra defterlerinde yazılmıyor aşkın tarihi.
Tüm yenilgilerin toplamı oldum, gizlediğim
Yaralarım açıldı. İşgal oldum, kayboldum.

Her kavşakta terk edildim, ayrılığı kuşandım
Kalbim anlamıyor hâlâ, kabul et işte yenildin!
Acele tutulmuş bir ömrün seyir defterinde
Kütükten düşürüldüm, yenilgiler tarihine
Eklendi adım.

* *Ah kimselerin vakti yok durup ince şeyleri
anlamaya -GültenAkın*

Mart 2013

Naci BAHTİYAR

İÇİMDEKİ TÜHLERİM

suslarımı geceye sur eylesem incinir ağaran yüzün
bil ki sokak diz yapar çocukluğuma kıvrılır efem sözün
sıcığına
kendine kapanan söz kapısı dirime ölüm açar

Buruşuk değilse de yırtılan sözlere simetriyim
anla ki susmak düşmanın cinini sevmekmiş özür
akla açılan mürşit penceresi ölüme sonsuz kapanır

gönül baharda geziyor, kış beyaza çevirdi gül'ün
ayaklarını
duy ki teninde, ayazın piçine kaldı sokaklar
kapanır gönül sofrası şehirde üşüyen çocuklara

abası delik çoban kutsalını da kurdunu da içinde taşımış
gel ki sırtında taşınan od'un, ihanet indirir tarihin ocağına
menzile çekilen tetik imler sözü gönül kapısına

gittikçe ağırlaşan su'slarım mürşide kırılan dizlerim
dinle ki anlama yol açılışın aşka giden ne varsa
açıldıkça içimdeki tühlerim sen dişil kal bende

TEHİRLİ TREN

bir şairiniz var
anlaşılmamış, durur bir köşede
çamur halindeki tütün
nasıl karanlığı geceye çevirirse
içildiğinde dumanı ne kadar boyarsa içimizi
şairiniz de birlikte uzuyor, anlaşılmaz yastık dibinde
tozlanan kimseye benzemiyor
gözlerini sizden ödünç aldığı günde

şairiniz tuzlu balıklar yedi, şiiiri kuma erdiğinde
pirinçli, sebzeli karışımlar
üç gün aç kalmıştı ezberi bittiğinde
şairiniz güneş altında bitirdi dizelerdeki serinliği
hiç anlamayacaklar dedi, bir yangını yazdığım!
duman dolu bölgesinden eğilerek geçirdi insanları
yaşadığımız yerin kokusundan yarattı heceleri

şehrin içinde musalla bağlarında
şenlikler yapılırdı yenen dimnit üzümünden
sonbaharın eşliğinde okunurdu hepimize
korkuluk gibi karşılanan kelimeler
ülke nasıl devrilir, devrim yapan benzetmeler
kimler cezaevinde, kimler başıboş gezer?
hep bir şiirin içinden çıkmadır istendiğinde
etkisi büyük olur kitabı size kadar gelen tehirlî trenlerin
yani gecikti, toplanma bölgesinde içimize biriken esirler
boyanacak yer aranır sayfalarında bayrak yerine

yaşanacak günler, sınır bekçileri
şiiirlerin tümü, yol gösterici kule
son sayfasına içindekiler eklenmiş, dumanı yukarı gider
hepsinin

bir şair var; bildiğiniz, adı belli, bir o kadar da madalya
sırtında
kaçırdığı dağ eteklerinin
buz kesmiş yazdıkları, kara büyü niyetine okuyun onları!
ezberleyin sırası geldiğinde: size emanet verilen uyakları
annemin içi rahat olsun,
çeyiz gören sevinir, bir şair damat edildiğinde
dişleri bembeyaz kesilir dünürlerin, kitaplar ikinci baskıya
girdiğinde

gizli kuşağında yım dünyanın:
şiire erdim
ellerimi çöz, yolum açık olsun, yaşamın sonuna geldim
su yükseliyor, beni boğmak için tüm olanlar
her sözü ters yüz etmenin sırrına geldim
takas etmeye ölümle dirimi, elimdeki keskiyi bile dim
boyanacak evler bıraktım yeni kitabıma

TENGRİKEN US

dilim bu: merhametin toprağında emzirir yağmurları.
yağmurların kayalara bezediği çiçek zamanlarını
çiyle yıkanan solumayı: damga bu: tebeşir
dairemden devşirdiğim sütleğen çocukluğu
buraya dek yürüyerek dağ dağ dağlarını
kurt gözüyle bakıp pars yüreğiyle
sarsarak yerin direncini durmadan
kılınçla tüze urup kaşın kirpiğin uyumunu
böyledir tarihin has gönlünü işleyerek kuntlayan el
ipekçil dokunuş ayalayıp tünün nabzını: güneşle temürün
kardeşliği yakut yakut yurtlayıp ormanlar çağını cevherle
elmasla yıkayıp soğuduktan gecenin yıldız kümeleri ışkla
ışkla renkâhenk: bir gün gibi gökyüzle bir bir
parıldayan yeryüzle tan vaktinin oğulları
kızları akşam olduktan yıldırımına şimşeğe
alkışla oğur tutup uğurlayıp suların
ayak izlerini: türkçemle esirgeyip ülkemin dillerini, özge
hissiyatla; baka çağa, çağın sayrı diline ürküntüyle;
yandıktan yangın evleri: obaları çayıt çayıt albızla
dolduktan karangu uykuya: sararduktan kanayan
saru; bardıktan barış deyü zehirli cümbüş,
iğrenç söz, tiksiniç amed: giden mi
gelen mi belürsüz ne idüğü bezirgân: korkunç
idareimaslahat: haspalarnâşeriflerbushitlerler.
alfasız âfâk: ufuksuz beta: âfâkî ahâlinin
rahminde ruspiliğin rüzgârıyla oyulduktan câhillik,
negro semender eziyeti: ejder a.m.erika piçliği,
halkların düşmanı: katil izrael: nemrut,
firavun, demokrat, monark, müstebit,
tiranlığın titanları dirsek temasında
rap rap civil sivil: civil civil kozmik
dindar kuyumcu: çocuk kindar.
otuzbir çeken keşişler: müselmân: allah billah aşkına,
yüzsüzlüğün fail-i ıyânları [s]âkilen âkillar: yuh,

Mehmet GİRĞİN**EKİNOKS**

Ay hüznü/ Karınca ihtiyar
Dünya yırtık/Balina proleter

21 Mart 2009

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Yayın Danışmanları	: İhsan Üren, Gültekin Emre, Serdar Ünver, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Garanti Bankası Mudanya şubesi (1050) Hesap No: 6989317 IBAN: TR 35 0006 2001 0500 0006 9893 17
Yayın Adresi	: İncirdibi Sok. Baysan Sitesi No 6 C Blok D. 7 Güzelyalı – BURSA		
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızâde Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000’de Bursa’da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şiir ve yazarlarının bağışladıkları telifler, İhsan Üren’in ve başka bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

